

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Sarajevo, lipanj 2024. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU.....	7
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI.....	8
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE.....	8
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	8
3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	9
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	11
5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU.....	12
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
6.1.1. Putni troškovi.....	13
6.1.2. Izdaci za uporabu vozila.....	14
6.1.3. Izdaci za usluge reprezentacije.....	16
6.1.4. Tekući grantovi.....	17
6.1.5. Programi posebne namjene - Trgovska gora.....	21
6.2. Pregled prihoda i primitaka.....	22
6.3. Bilanca stanja.....	22
6.3.1. Popis sredstava i obveza.....	23
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA.....	23
7.1. Ocjenjivanje državnih službenika.....	23
7.2. Ugovori o djelu.....	24
8. JAVNE NABAVE.....	25
8.1. Nabava vozila.....	26
9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	28
PRIVICI.....	28

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljena na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *slabosti u realizaciji sredstava tekućih grantova (točka 6.1.4. Izvješća);*
- *angažman vanjskih suradnika putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su po opisu isti ili slični sistematiziranim radnim mjestima (točka 7.2. Izvješća);*
- *nedostatke u postupku provedbe javne nabave službenih vozila (točka 8.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 14.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o unutarnjoj reviziji.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dano je 15 preporuka (12 novih i tri ponovljene koje se odnose na usklađenost).

Osim navedenog, u 2023. godini su obrađene dvije preporuke čija je realizacija u tijeku i koje su i dalje predmetom praćenja u pogledu njihove realizacije⁴.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo je dužno ažurirati rješenja za prijevoz, smještaj i odvojeni život u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH te pri donošenju rješenja razdvojiti funkcije osoba u postupku izrade i postupanja po rješenju.	N
2	Ministarstvo je dužno prilikom korištenja smještaja uposlenih na službenim putovanjima postupati u skladu s važećom Odlukom Vijeća ministara BiH vodeći računa o racionalnosti i ekonomičnosti troškova.	N
3	Ministarstvo je dužno uskladiti broj vozila i koristiti vozila prema klasama u skladu s odredbama važećih pravilnika Vijeća ministara.	N
4	Ministarstvo je dužno naloge za službena vozila popunjavati u skladu s Pravilnikom koji regulira navedeno područje.	P
5	Ministarstvo je prilikom zaključivanja ugovora o kupoprodaji dužno postupati po odredbama Zakona o Pravobraniteljstvu.	N
6	Ministarstvo je dužno prilikom korištenja sredstava eksterne reprezentacije postupati u skladu s aktima Vijeća ministara BiH i internim pravilima, a sve u cilju racionalnog trošenja proračunskih sredstava.	N
7	Ministarstvo treba prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnim pozivom za dodjelu grant sredstava odrediti jasnu namjenu sredstava kojom će se ispuniti osnovna misija dodjele istih. Također, treba definirati precizne uvjete za učešće, mjerljive kriterije za izbor i jasan način dokazivanja namjenskog utroška, kako bi odobrena sredstva za tekuće grantove bila raspodijeljena na temelju pravilnog odabira korisnika, kontrolirana, te služila svojoj svrsi.	P
8	Ministarstvo treba koristiti saznanja koja povjerenstvo navede u izvješćima te ista koristiti prilikom sljedeće dodjele grant sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inozemstvu.	N
9	Ministarstvo je dužno popis imovine provoditi u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	N
10	Ministarstvo je dužno izvršiti ocjenjivanje državnih službenika i dostaviti izvješće o provedenom ocjenjivanju Agenciji za državnu službu BiH, u rokovima određenim podzakonskim aktom.	N

⁴ Vidjeti točku 2. Izvješća

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
11	Ministarstvo je dužno da angažman osoba na temelju ugovora o djelu vrši samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno i koji nisu poslovi sistematiziranih radnih mjesta.	P
12	Ministarstvo je dužno objaviti plan javnih nabava na portal javnih nabava u roku koji je propisan Zakonom o javnim nabavama.	N
13	Ministarstvo je dužno postupke nabava pokretati i provoditi u skladu s Planom nabava i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora i kako bi planirana proračunska sredstva bila iskorištena.	N
14	Ministarstvo je obvezno tendersku dokumentaciju za nabavu službenih vozila kreirati na način da ista bude utemeljena na pravičnosti i jednakom tretmanu prema potencijalnim ponuđačima.	N
15	Ministarstvo je dužno vršiti dosljednu primjenu odredbi Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁵

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenih vozila*
 - *nepravilnu primjenu odredbi Zakona o državnoj službi koje se odnose na neprovedbu procedure probnog rada državnog službenika i njegovo potvrđivanje.*

⁵ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvješća prethodnih godina (četiri preporuke) čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene u Izvješću za 2022. godinu, ali se njihova realizacija, kontinuirano prati.

Utvdili smo kako je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno devet prethodno danih preporuka, realiziralo četiri, tri preporuke nije realiziralo dok je realizacija dvije preporuke u tijeku.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	Ministarstvo je i u 2023. godini imalo izdataka za održavanje vozila. S obzirom na to da je izvršena nabava novih i prodaja starih vozila u narednom razdoblju se očekuje značajno smanjenje troškova održavanja službenih vozila.	●
2	I u 2023. godini su uočeni nedostaci u vođenju putnih naloga za službena vozila.	⊗
3	Ministarstvo je donijelo godišnji plan edukacija za 2023. godinu, a u tijeku je i izrada Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju državnih službenika.	✔
4	U 2023. godini prijem državnih službenika nije obavljen putem aktiviranja rezervne liste uspješnih kandidata. Također, Ministarstvo je dosljedno primjenjivalo odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama BiH koje se odnose na probni rad, ocjenjivanje probnog rada i potvrđivanje državnih službenika.	✔
5	Ministarstvo se pridržavalo zakonskih odredbi koje se odnose na umirovljenje uposlenih u institucijama BiH.	✔

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuka iz prethodnih izvješća	Status
3/2020	Jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva je ostvarila izvršenje svih planiranih redovitih i naknadnih revizija u 2023. godini.	✔
11/2020	Ministarstvo nije definiralo precizne uvjete i mjerljive kriterije za dodjelu grant sredstava.	⊗
3/2021	Ministarstvo je planiralo i realiziralo troškove reprezentacije u okviru odobrenog iznosa, međutim, i dalje postoje slabosti u dijelu visine i načina pravdanja sredstava za usluge interne reprezentacije.	●
5/2021	Ministarstvo je i u 2023. godini vršilo angažman osoba po ugovoru o djelu za poslove iz opisa sistematiziranih radnih mjesta.	⊗

Status: ✔ realizirana preporuka⁶, ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁷, ⊗ nerealizirana preporuka⁸, ⊕ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju ili nije relevantna za daljnje praćenje⁹.

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je utemeljeno 2003. godine Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine¹⁰ i nadležno je za: vanjskotrgovinsku i carinsko-tarifnu politiku BiH;

⁶ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁷ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁸ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti ili nije relevantna za daljnje praćenje jer realizacija ne ovisi o instituciji.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17

pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz područja ekonomskih odnosa i trgovine s drugim državama; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma i drugih akata vezanih za obnovu i rekonstrukciju BiH; odnose s međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja vanjske trgovine i ekonomskih odnosa; kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu odnosa u izvozu i uvozu itd.

U sastavu Ministarstva u svojstvu upravnih organizacija su Ured za veterinarstvo BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitku Bosne i Hercegovine.

Unutarnji ustroj i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u srpnju 2016. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Navedenim Pravilnikom sistematizirano je ukupno 260 radnih mjesta. Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru 13 organizacijskih jedinica¹¹.

Ministarstvo je bilo u obvezi da u skladu s Odlukom o izmjeni i dopunama odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova i radnih mjesta u institucijama BiH¹² definira obvezu rukovoditelja na svim razinama za uspostavu, razvoj i provedbu sustava financijskog upravljanja i kontrole. Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustroju s navedenim izmjenama je 13.10.2023. godine dostavljen Ministarstvu pravde BiH na mišljenje. Do okončanja završne revizije (travanj 2024. godine) Ministarstvo nije zaprimilo povratnu informaciju.

Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti BiH koji se odnose na definiranje politike, temeljnih načela, usklađivanje djelatnosti i planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u područjima: poljoprivrede, energetike, zaštite okoliša, razvoj i korištenje prirodnih resursa i turizma. Ministarstvom rukovodi ministar u suradnji sa zamjenikom ministra. Imenovani su 25.1.2023. godine¹³.

¹¹ Ured ministra, Ured zamjenika ministra, Ured tajnika, Jedinice za unutarnju reviziju, osam sektora i inspektorat.

¹² Službeni glasnik BiH 51/18

¹³ Službeni glasnik BiH 06/23

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola

U skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹⁴, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu te Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH Ministarstvo je u prethodnom razdoblju uspostavilo sustav financijskog upravljanja i kontrole. Ministarstvo je donijelo godišnji akcijski plan za 2023. godinu s planiranim aktivnostima i rokom izvršenja za iste. U 2023. godini izvršeno je ažuriranje registra rizika i mape poslovnih procesa. Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole dostavljeno je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Na temelju provedene revizije utvrdili smo slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u dijelu koji se odnosi na ažuriranje rješenja o naknadama troškova prijevoza, odvojenog života i troškova smještaja. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju uočeno je da rješenja na temelju kojih se ostvaruje pravo uposlenih na spomenute naknade nisu usklađena s obračunatim i isplaćenim naknadama kao i da u dva slučaja nedostaju rješenja za troškove smještaja. Predmetna rješenja se donose Odsjeku za materijalno-financijske poslove koji ujedno i postupa po istima. Na ovaj način nije adekvatno riješeno načelo razdvajanja dužnosti prilikom donošenja rješenja i postupanja po istom.

Odlukom Vijeća ministara BiH o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz u institucijama BiH¹⁵ i Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje¹⁶ je definirano da uposleni u institucijama BiH pravo na navedene naknade ostvaruje na temelju rješenja koje izdaje nadležna institucija.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno ažurirati rješenja za prijevoz, smještaj i odvojeni život u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH te pri donošenju rješenja razdvojiti funkcije osoba u postupku izrade i postupanja po rješenju.

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁵ Službeni glasnik BiH broj 72/17

¹⁶ Službeni glasnik BiH broj 42/12, 78/12, 51/13, 68/18, 79/22 i 24/23

Unutarnja revizija

Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu unutarnje revizije u skladu s važećim propisima¹⁷ i ista je nadležna za obavljanje revizije kod 16 institucija BiH. Jedinica unutarnje revizije je potpisala Povelju unutarnje revizije i Sporazum o vršenju unutarnje revizije sa svim institucijama za koje je nadležna pružati usluge unutarnje revizije. Pored rukovoditelja u nadležnoj Jedinici su uposlena i dva unutarnja revizora. Jedinica unutarnje revizije je načinila konsolidirani Strateški i Godišnji plan za razdoblje 2023.-2025. godina s detaljno razrađenim aktivnostima i područjima revidiranja za 2023. godinu. Planirano je i izvršeno ukupno sedam revizija od kojih četiri redovne i tri naknadne revizije. Jedinica unutarnje revizije je u sastavu redovnih revizija obavila reviziju na temu financijskog upravljanja i kontrole u samom Ministarstvu.

5. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁸, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 10.839.000 KM (tekući izdaci 8.997.000 KM, tekući grantovi 900.000 KM, Programi posebne namjene 500.000 KM i kapitalni izdaci 442.000 KM)¹⁹.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- sredstva odobrena iz tekuće pričuve u iznosu od 30.000 KM za Fondaciju Srpska kuća
- uvećanje sredstava na temelju više naplaćenih prihoda od prodaje motornih vozila u iznosu od 21.101 KM.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 10.890.101 KM.

Ministarstvo je izvršilo dva prestrukturiranja rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 250.000 KM. Prestrukturiranjem rashoda iz lipnja 2023. umanjena su sredstva s Programa posebne namjene Trgovska gora za 180.000 KM na rashode u okviru opće namjene.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Sačinjena je zabilješka bilančnih pozicija kao i obrazloženje rashoda za 2023. godinu.

¹⁷ Zakon o unutarnjoj reviziji institucija (Službeni glasnik BiH, broj: 27/08 i 32/12) i Odluka o kriterijima za uspostavljanje jedinice unutarnje revizije u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 49/12)

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁹ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Analizom bilješki uz financijska izvješća možemo konstatirati da su iste po strukturi rashoda i bilančnih pozicija za 2023. godinu, sveobuhvatne, dostatne i usklađene sa zahtjevima iz Pravilnika o financijskom izvješćivanju²⁰.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 10.576.406 KM²¹, što je za 313.695 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (6.985.820 KM), naknade troškova uposlenih (1.079.776 KM), putne troškove (296.796 KM), ugovorene usluge (301.572 KM), kapitalne izdatke (492.898 KM) i tekuće grantove (900.000 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2023. godini.

6.1.1. Putni troškovi

Izdaci za putne troškove realizirani su u iznosu od 296.796 KM, od kojih izdaci za troškove putovanja u inozemstvo iznose 234.170 KM, a za troškove putovanja u zemlji 62.626 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na troškove prijevoza u inozemstvu javnim sredstvima (54.346KM), troškove smještaja za službena putovanja u inozemstvu (86.687 9KM) i troškove dnevnica u inozemstvu (65.978 KM).

Uvidom u određeni broj putnih naloga uočili smo da su uposleni na pozicijama šefa odsjeka za kontrolu naoružanja i stručnog savjetnika za bilateralne odnose koristili hotelski smještaj kategorije 5 zvjezdica što nije u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na naknadu za službeno putovanje²². Naime, navedenom odlukom je definirano da članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedatelj, ministri i zamjenici ministara u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, kao i njihovo osobno osiguranje mogu koristiti hotelski smještaj kategorije do "5" zvjezdica, a ostali uposleni u institucijama Bosne i Hercegovine hotelski smještaj kategorije do „4“ zvjezdice. Dakle, Ministarstvo nije postupilo u skladu s navedenom Odlukom što ima za posljedicu neracionalno korištenje javnih sredstava.

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

²¹ Iz neposredne potrošnje 10.349.525 KM i Programa posebne namjene 226.861 KM

²² Službeni glasnik BiH, broj 6/12,10/18 i 75/15

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno prilikom korištenja smještaja na službenim putovanjima postupati u skladu s važećom Odlukom Vijeća ministara BiH vodeći računa o racionalnosti i ekonomičnosti troškova.

6.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u 2023. godini su iznosili 103.856 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 15.839 KM.

Značajniji izdaci odnose se na: gorivo (45.475 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (23.904 KM), nabavu autoguma (9.236 KM), usluge pranja vozila (4.163 KM) i osiguranje i registraciju vozila (17.419 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²³ Ministarstvu je dano pravo na korištenje osam službenih vozila (dva niže klase, tri niže srednje klase, dva srednje klase i jedno vozilo više srednje klase) i pravo na korištenje specijaliziranih vozila.

Ministarstvo trenutno na raspolaganju ima devet službenih vozila, od kojih je jedno vozilo iz donacije iz 2023. godine (jedno vozilo niže klase, četiri niže srednje klase, tri srednje klase i jedno vozilo više srednje klase). S obzirom na to da je Pravilnik o vozilima specijalizirane namjene u tijeku izrade i nije upućen u daljnju proceduru Ministarstvo nije iskazalo da posjeduje vozila za specijalizirane namjene. U skladu s navedenim, Ministarstvo ima jedno vozilo više u odnosu na odobreni broj.

Nadalje smo utvrdili da je Internim pravilnikom Ministarstva²⁴ propisano da pravo na korištenje službenih vozila u trajanju od 24 sata imaju ministar, zamjenik ministra, tajnik Ministarstva i pomoćnik ministra u Sektoru za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvitak. Obrazloženje Ministarstva je da je vozilo pomoćniku ministra dodijeljeno zbog potrebe provedbe aktivnosti projekata koji su vezani za unapređenje sektora poljoprivrede. Dodijeljeno vozilo je niže srednje niže klase, a što nije u skladu s relevantnim propisom. Naime, člankom 11. Pravilnika Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH definirano je pravo korištenja službenih vozila prema klasama vozila. U skladu s navedenim člankom pomoćniku ministra je moglo biti dodijeljeno na korištenje vozilo niže klase.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno uskladiti broj vozila i koristiti vozila prema klasama u skladu s odredbama važećeg Pravilnika Vijeća ministara BiH.

Uvidom u evidencije o korištenju službenih vozila utvrdili smo da putni nalozi nisu popunjavani u skladu s Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Konstatirano je da na pojedinim nalogima nisu popunjene sve

²³ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

²⁴ Pravilnik o službenim vozilima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH broj 01-02-2031/23 od 15.06.2023. godine

predviđene rubrike kao što je stanje brojila prilikom sipanja goriva, vrijeme polaska i dolaska, dnevna prijeđena kilometraža i sl. Na određenim nalogima je upisana različita kilometraža za istu relaciju. Također smo utvrdili i da se u određenim slučajevima koristilo vozilo kada je korisnik vozila prema evidencijama Ministarstva bio na godišnjem odmoru.

Nepotpune i neažurne evidencije onemogućuju utvrđivanje opravdanosti rashoda u svezi s namjenskim korištenjem službenih vozila.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno naloge za službena vozila popunjavati u skladu s Pravilnikom koji regulira navedeno područje.

U odnosu na prethodnu godinu troškovi materijala i usluga za održavanje vozila su smanjeni za 17.200 KM. Najveći iznos troškova za održavanje vozila u 2023. godini se odnosio na vozila Audi A6²⁵ i VW Passat. Oba vozila su prodana u 2023. godini krajem kolovoza, a početkom rujna su predana kupcu. Za troškove održavanja vozila Audi A6 je u 2023. godini utrošeno oko 8.000 KM. Troškovi održavanja vozila Passat iznose oko 6.000 KM, a značajan dio se odnosi na lakiranje vozila (obrazloženje u privitku dokumentacije nije dano osim da se izda narudžbenica za izvanredan servis. Prema usmenom obrazloženju navedeni troškovi lakiranja su nastali radi postizanja veće prodajne cijene).

S obzirom na to da je Ministarstvo izvršilo prodaju ovih vozila i da je u 2023. godini izvršena nabava novih vozila troškovi održavanja službenih vozila bi trebali biti smanjeni u narednom razdoblju.

Po pitanju usklađenosti s važećim propisima korištenja sredstava za održavanja vozila dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka br. 1 u Tablici 2) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane. S obzirom na konstatirano, preporuka će biti predmetom daljnjeg praćenja do potvrde potpune usklađenosti postupanja s važećim propisima.

Ministarstvo je putem licitacije, održane 24.8.2023. godine, izvršilo prodaju tri službena vozila u 2023. godini u vrijednosti od 71.101 KM. Zaključen je ugovor o kupoprodaji bez dostavljanja istog na mišljenje Pravobraniteljstvu BiH.

U skladu s odredbama Zakona o Pravobraniteljstvu²⁶ Ministarstvo je bilo dužno pribaviti mišljenje Pravobraniteljstva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, te zaključeni ugovor dostaviti Pravobraniteljstvu u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora.²⁷

Vozila su 7.9.2023. godine predana kupcu o čemu je sačinjen Zapisnik o primopredaji.

²⁵ Troškovi održavanja službenog vozila Audi A6 u razdoblju 2018.-2022. iznose 90.851 KM

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 8/2002, 10/2002, 44/2004, 102/2009 i 47/2014

²⁷ Članak 13 točka 15.: „Institucije i organizacije iz stavka 2. ovog članka dužna su pribaviti mišljenje Pravobraniteljstva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti od 10.000 KM“ i točka 16: „Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravne osobe iz stavka 15. ovog članka dužna su dostaviti Pravobraniteljstvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora”.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je prilikom zaključivanja ugovora o kupoprodaji dužno postupati po odredbama Zakona o Pravobraniteljstvu.

6.1.3. Izdaci za usluge reprezentacije

Ukupni izdaci za usluge reprezentacije sa 31.12.2023. godine iznose 55.766 KM. Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH, Ministarstvu je utvrđen maksimalni godišnji iznos za reprezentaciju u iznosu do 60.000 KM. Od toga za usluge interne reprezentacije, u skladu s godišnjim utvrđenim limitima propisanim internim aktom Ministarstva, je raspoloživ iznos od 17.400 KM.

Uvidom u pomoćne evidencije utvrđeno je da je na internu reprezentaciju utrošeno 24.050 KM. Mjesečni limit za usluge interne reprezentacije je tijekom godine više puta prekoračen u značajnijim iznosima na mjesečnoj razini i za isto su sačinjena obrazloženja.

Konstatirano je da nije prekoračen odobreni iznos (60.000 KM) za ukupne troškove reprezentacije, ali još uvijek su značajna prekoračenja mjesečnih limita kod interne reprezentacije.

Po pitanju usklađenosti s važećim propisima korištenja sredstava za usluge interne reprezentacije dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka br. 3 u Tablici 2a) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane. S obzirom na konstatirano, preporuka će biti predmetom daljnjeg praćenja do potvrde potpune usklađenosti postupanja s važećim propisima.

Ministarstvo je kao eksternu reprezentaciju evidentiralo račune koji se odnose na kupovinu darova pojedinim rukovoditeljima institucija BiH. Ministarstvo vodi evidenciju o danim darovima, ali ne raspolaže evidencijom o primljenim darovima (prema informaciji Ministarstvo u 2023. godini nema primljenih darova). Na troškovima reprezentacije evidentirani su i troškovi kupovine cvijeća povodom Dana žena, kao i plaćanje kateringa povodom imenovanja ministra i zamjenice ministra, koji se ne mogu dovesti u vezu sa svrhom sredstava za reprezentaciju. Napominjemo kako Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju nije regulirano pravo na darove, jer se pod pojmom reprezentacije isključivo navodi pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno prilikom korištenja sredstava eksterne reprezentacije postupati u skladu s aktima Vijeća ministara BiH i internim pravilima, a sve u cilju racionalnog trošenja proračunskih sredstava.

6.1.4. Tekući grantovi

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2023. godinu Ministarstvu je odobren iznos od 900.000 KM na poziciji tekući transferi i grantovi. Ministarstvo je u srpnju 2023. godine usvojilo Smjernice za provedbu ex-ante i ex-post kontrola za isplaćene grantove i transfere²⁸, a stupanjem na snagu istih prestale su važiti Smjernice donesene u 2022. godini²⁹. Smjericama se utvrđuju kriteriji za dodjelu tekućih grantova, izrada javnog poziva, odabir korisnika, realizacija, praćenje, monitoring i kontrola isplaćivanja grantova i transfera.

Odluku o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova dodijeljenih Ministarstvu³⁰ donijelo je Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva i istom je definirano da se od raspoloživog iznosa od 900.000 KM, iznos od 600.000 KM rasporedi za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji, usmjerenim na promociju i razvoj gospodarstva u BiH, a 300.000 KM za potporu sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u inozemstvu.

Tekući grantovi za sajamske i druge manifestacije u zemlji (600.000 KM): Ministarstvo je 11.8.2023. godine na internetskoj stranici Ministarstva i u tri dnevna lista objavilo javni poziv za dodjelu granta organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji.

Nakon provedene evaluacije pristiglih zahtjeva po javnom pozivu povjerenstvo je krajem studenog dostavilo ministru izvješće o radu i rang-listu. Vijeće ministara je na prijedlog ministra donijelo Odluku o raspodjeli grant sredstava za potporu sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji³¹. Odlukom su raspoređena sredstva u iznosu od 600.000 KM na 21 organizatora sajamskih i drugih manifestacija u rasponu od 5.100 KM do 80.000 KM s kojima su zaključeni pojedinačni ugovori i regulirana međusobna prava i obveze.

Ugovorima je definirano da su korisnici grant sredstava obvezni da u roku od 21 dan od dana završetka sajma, a najkasnije do 31.1. naredne godine dostave financijsko izvješće o namjenskom utrošku sredstava na propisanom obrascu i da prilože dokaze o utrošku sredstava.

Prema informaciji Ministarstva, od 21 korisnika kojemu su dodijeljena sredstva, financijska izvješća o namjenskom utrošku sredstava zaključno sa 30.4.2024. godine dostavilo je 18 korisnika, s tim što su pojedini korisnici dostavili izvješće s kašnjenjem u odnosu na rok definiran ugovorom. Kontrolu namjenskog utroška sredstava Ministarstvo će provesti u tijeku 2024. godine u skladu sa Smjericama za provedbu ex-ante i ex-post kontrola za isplaćene grantove i transfere. Imenovano je i povjerenstvo za kontrolu utroška dodijeljenih grant sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inozemstvu za 2023. godinu³².

²⁸ Smjernice broj: 01-50-2260-18/23 od 31.07.2023. godine stupile na snagu danom potpisivanja

²⁹ Smjernice broj: 01-02-2985/22 od 19.07.2022. godine

³⁰ Odluka VM broj 182/23 od 25.7.2023. godine stupila na snagu danom donošenja, a objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 57/23 od 18.8.2023. godine

³¹ Odluka VM broj 316/23 donesena 20.12.2023. godine na 33. sjednici VM, stupila na snagu danom donošenja i objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 4/24 od 16.1.2024. godine

³² Rješenje broj 11-1-02-1138/24 od 20.03.2024. godine

Postupcima revizije uočene su slabosti i nedostaci:

- Ministarstvo nema uspostavljen sustav pravodobnog pokretanja aktivnosti kako bi se odmah po usvajanju proračuna pokrenule potrebne procedure u svrhu pravodobnog donošenja Odluka i korištenja proračunom odobrenih sredstava granta. Ovo potvrđuje činjenica da je Zakon o proračunu stupio na snagu 1.4.2023. godine, a Odluka o korištenju sredstava granta donesena 20.12.2023. godine i sredstva uplaćena korisnicima granta u siječnju 2024. godine.
- Uslijed kasnog donošenja odluka i dalje je prisutno retroaktivno korištenje sredstava granta, odnosno prisutna je praksa da dodijeljenim sredstvima granta korisnici uglavnom refundiraju već nastale troškove sajмова i manifestacija.
- Odlukom o kriterijima za raspodjelu i javnim pozivom je definirano da je najmanji novčani iznos koji se može dodijeliti organizatorima sajamskih i drugih manifestacija u zemlji 3.000 KM, ali nije definirano koliki je najveći iznos koji se može dodijeliti, kao što nije definirano koji je maksimalan broj korisnika kojima će sredstva biti dodijeljena. Naime, na javni poziv su pristigle 43 prihvatljive prijave koje su bile predmetom evaluacije i koje su bodovane, ali na prijedlog ministra sredstva su dodijeljena 21 korisniku.
- Dodijeljeni iznosi sredstava po korisniku (u rasponu od 5.100 KM do 80.000) nisu isključivo utemeljeni na poretku prema bodovima na rang-listi koju je sačinilo povjerenstvo, uz napomenu da povjerenstvo izvrši bodovanje, ali ne predlaže iznos sredstava za dodjelu po korisniku, već ministar sačinjava prijedlog. Smjernicama je definirano da povjerenstvo nakon ocjenjivanja projektnih prijedloga, izrađuje rang-listu projekata u skladu s ostvarenim brojem bodova, te da se konačni odabir projekata zasniva na poretku na rang-listi i raspoloživim financijskim sredstvima. Također je definirano da povjerenstvo sačinjava rang-listu i istu s izvješćem o radu dostavlja ministru, a da ministar cijeneći dostavljenu listu, u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima, dostavlja Prijedlog odluke o izboru sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji Vijeću ministara na usvajanje.
- Ministarstvo nije definiralo tko je ovlašten za čuvanje dokumentacije - koverti s pristiglim prijavama po javnom pozivu, od zaprimanja iste pa do predaje povjerenstvu. Naime, javni poziv je objavljen 11.8. (rok za dostavljanje prijave po javnom pozivu je bio 15 dana nakon objave), a povjerenstvo je imenovano tek 2.10.2023. godine. Povjerenstvo je prvi konstitutivni sastanak održalo 18.10.2023. godine, te je konstatiralo da su dvije kovertе bile otvorene.
- Ministarstvo ne obavještava podnositelje prijave o odbacivanju prijave (zbog nepravodobnog dostavljanja) ili odbijanju prijave (zbog nedostavljanja potrebne dokumentacije tj. formalno-pravnih nedostataka), tako da podnositelji prijave nemaju povratnu informaciju o razlozima odbacivanja ili odbijanja njihove prijave.
- Ministarstvo nije uspostavilo bazu podataka o dostavljenim izvješćima o namjenskom utrošku sredstava i podacima jesu li isti dostavljeni u definiranim rokovima, te je povjerenstvo prilikom evaluacije prijave vršilo uvide u arhivirana izvješća podnositelja prijave o utrošenim grant sredstvima za 2022. i 2020. godinu (2021. godine nije bio usvojen proračun te nije bilo dodjele grant sredstava), ne razmatrajući jesu li isti dostavljeni u propisanom roku. Smjernicama i Odlukom o kriterijima je definirano da ukoliko korisnik grant sredstava ne dostavi izvješće o namjenskom utrošku sredstava, u rokovima i na način

kako je definirano u ugovoru zaključenom između korisnika granta i Ministarstva, korisnik grant sredstava nema pravo podnijeti zahtjev za dodjelu grant sredstava u naredne tri proračunske godine.

Iako je Ministarstvo izradilo Smjernice u 2023. godini trebalo bi svake godine preispitati, kriterije, definirane uvjete i potrebnu dokumentaciju za dodjelu grant sredstava, konzultirajući pri tome povjerenstvo koje je vršilo kontrolu namjenskog utroška sredstava granta, kao i povjerenstvo za razmatranje prijave za dodjelu sredstava, a sve u cilju pojednostavljenja procedura za dodjelu i korištenja sredstava granta u definirane namjene i promociju razvoja gospodarstva BiH.

PREPORUKA 7

Ministarstvo treba prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnim pozivom za dodjelu grant sredstava odrediti jasnu namjenu sredstava kojom će se ispuniti osnovna misija dodjele istih i mjerljive kriterije za izbor korisnika.

Tekući grantovi za sajamske i druge manifestacije u inozemstvu (300.000 KM):

Protokolom zaključenim u rujnu između Ministarstva i Vanjskotrgovinske komore BiH, gospodarskih komora entiteta i Brčko distrikta³³ razrađena su temeljna načela i utvrđeni kriteriji za potporu sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u inozemstvu u cilju promocije privrede u BiH. Utvrđen je način raspodjele, kao i međusobna prava i obveze koje proističu iz implementacije Protokola.

Na temelju Odluke o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova dodijeljenih Ministarstvu u listopadu je imenovano povjerenstvo³⁴. Povjerenstvo je sačinilo listu za dodjelu grant sredstava i istu dostavilo ministru.

Ministarstvo je načinilo Prijedlog odluke te isti dostavilo Vijeću ministara³⁵. Radi hitnosti donošenja odluka naknadno su osigurana mišljenja nadležnih institucija (Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva financija i trezora BiH).

Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o rasporedu grant sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama u inozemstvu³⁶. Sredstva raspoređena na 12 korisnika u iznosu od po 100.000 KM su doznačena Vanjskotrgovinskoj komori BiH i gospodarskim komorama entiteta, dok Privredna komora Brčko distrikta nije ni aplicirala. Prema informaciji Ministarstva, komore su dostavile Izvješće o realiziranim aktivnostima i korištenju sredstava iz proračuna BiH za sajmove i druge oblike inozemne promocije gospodarstva BiH u 2023. godini. Dostavljena izvješća će u narednom razdoblju biti predmet analize povjerenstva za kontrolu utroška dodijeljenih grant sredstava.

³³ Akt broj Ministarstva: 01-50-3166/23 od 20.9.2023. godine

³⁴ Rješenje broj: 01-02-3408/23 od 9.10.2023. godine. Povjerenstvo broji sedam članova i tajnika (tri člana i tajnik iz Ministarstva i po jedan predstavnik ostalih potpisnika Protokola).

³⁵ Akt broj: 01-50-4415/23 od 19.12.2023. godine

³⁶ Odluka VM broj 317/23 od 20.12.2023. godine stupila na snagu danom donošenja, a objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 04/24

Izveščivanje o utrošku dodijeljenih grant sredstava za 2022. godinu

Povjerenstvo imenovano u 2023. godini je sačinilo izvješća o namjenskom utrošku dodijeljenih grant sredstava Ministarstva za 2022. godinu. Na izvješćima povjerenstva nema datuma kada su sačinjeni, a prema informaciji, ministru su dostavljeni 26.5.2023. godine.

U izvješćima su dani prijedlozi da se jasnije definiraju dokazi o utrošku sredstava, da se jasnije odrede neprihvatljivi troškovi, kao i da korisnik isključivo treba dostaviti dokaz o utrošku sredstava dodijeljenih od strane Ministarstva, a ne troškove cijelog sajma. Povjerenstvo je također mišljenja da je korisnicima u Odluci potrebno jasnije objasniti da efekti i ciljevi sajmova moraju biti mjerljivi, kako bi povjerenstvo u budućnosti moglo utvrditi jesu li ostvareni ciljevi za čiju realizaciju su dodijeljena sredstva.

Uz izvješće o održanim sajmovima u zemlji sačinjen je tablični pregled o namjenskom utrošku dodijeljenih grant sredstava koji sadrži sljedeće podatke: naziv sajma, dodijeljeni iznos granta, razdoblje održavanja sajma, broj ugovora, je li dostavljeno izvješće, realizacija odnosno je li održan sajam, komentar povjerenstva na izvješće, te efekt/rezultat sajma. Pregled ne sadrži podatak je li izvješće dostavljeno u roku i datum dostavljanja izvješća.

PREPORUKA 8

Ministarstvo treba koristiti saznanja koja povjerenstvo navede u izvješćima te ista koristiti prilikom sljedeće dodjele grant sredstava za potporu sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inozemstvu.

6.1.5. Programi posebne namjene - Trgovska gora

U proračunu za 2023. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 500.000 KM³⁷ za Program posebne namjene Trgovska gora. Sredstva su namijenjena za financiranje troškova Pravnog i Ekspertnog tima utemeljenih Odlukama Vijeća ministara BiH³⁸, a u svrhu zaštite interesa Bosne i Hercegovine u svezi s odlaganjem radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva na lokaciji Trgovske gore.

Utrošena sredstva u okviru Programa u 2023. godini iznose 196.881 KM i odnose se na isplatu jednokratne novčane naknade za rad članovima Pravnog i Ekspertnog tima. Isplate navedenih naknada realizirane su u skladu s Odlukom o utvrđivanju visine pojedinačne jednokratne novčane naknade za rad članovima i tajnici Pravnog tima³⁹ i Odlukom o utvrđivanju visine pojedinačne jednokratne novčane naknade za rad članovima Ekspertnog tima⁴⁰. Odluke su donesene u 2023. godini s tim da se kod Pravnog tima isplata naknade odnosi na razdoblje od dana formiranja tima (listopad 2020. godine).

Isplaćena naknada za članove Pravnog tima iznosi 91.381 KM, s tim da za dva člana tima (jednom djelomično, a jednom u cijelom iznosu) nije bilo moguće isplatiti naknadu radi primjene ograničenja vezanih za članak 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Pravo na naknadu Pravnog tima ostvarilo je sedam članova i tajnica za razdoblje od dana formiranja Pravnog tima do dana donošenja Strategije (24 mjeseca). Navedenom odlukom utvrđena je visina mjesečne novčane naknade u iznosu od 400 KM za predsjedatelja, zamjenika predsjedatelja i članove tima, dok je za tajnicu utvrđen iznos od 250 KM. Mjesečni iznos naknade nije uvjetovan aktivnostima tima.

Naknada za članove Ekspertnog tima je isplaćena za razdoblje od 1.11.2020. godine do 30.6.2023. godine u ukupnom iznosu od 105.500 KM. Pravo na naknadu Ekspertnog tima ostvarilo je 14 članova. Odlukom o utvrđivanju visine pojedinačne jednokratne naknade za članove ekspertnog tima iste su utvrđene u iznosima od po 2.000 KM, 4.000 KM, 7.000 KM ili 10.000 KM. Kao obrazloženje odluke navodi se da su članovi ekspertnog tima stručnjaci iz područja upravljanja radioaktivnim otpadom, geoloških, seizmoloških, hidrogeoloških i drugih vrsta istraživanja te da su ista provodili u cilju izrade sveobuhvatnih analiza, izrade prijedloga mjera zaštite stanovništva kao i jasno definiranje rješenja sa stručnog stajališta. U navedeni iznos isplaćene naknade uključeni su svi pripadajući troškovi (aviokarte, troškovi smještaja i drugi eventualni troškovi).

Za 2023. godinu Koordinacijski, Pravni i Ekspertni tim je načinio zbrojno izvješće koje još uvijek nije upućeno prema Vijeću ministara BiH na usvajanje. U tijeku je pribavljanje mišljenja Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva financija i trezora BiH.

³⁷ Ministarstvo je izvršilo prestrukturiranje rashoda kojim su umanjena sredstva za 180.000 KM te su konačna raspoloživa sredstva iznosila 320.000 KM.

³⁸ Odluka i dopuna Odluke o imenovanju Ekspertnog tima, Službeni glasnik BiH, broj 1/21 Službenih glasnik BiH, broj 46/21 te Odluka i dopuna Odluke o imenovanju Pravnog tima, Službeni glasnik BiH, broj 3/21 i Službeni glasnik BiH, broj 24/23

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 50/23

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 6/24

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 137.470 KM, što je za 19.470 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od pristojbi (63.530 KM), prihode od refundacije bolovanja iz prethodnih godina (2.839 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (71.101 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 920.610 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 3.015.569 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (920.573 KM), obveze prema dobavljačima (1.206.132 KM), obveze prema uposlenima (729.712 KM) i kratkoročna razgraničenja (21.096 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6.3.1. Popis sredstava i obveza

Ministarstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara na 31.12.2023. godine.

Uvidom u dokumentaciju o izvršenom popisu stalnih sredstava utvrđeno je da su popisana stalna sredstva u vlasništvu Ministarstva, ali ne i tuđa sredstva koja se nalaze u Ministarstvu. Povjerenstvo u izvješću o popisu nije konstatiralo da ima tuđih sredstava te nije sačinjen popis istih i dostavljen vlasniku. Ministarstvo je isto obrazložilo činjenicom da Služba za zajedničke poslove institucija BiH svake godine vrši popis sredstava koja su vlasništvo Službe i da im prilikom popisa ostavi jedan primjerak popisanih sredstava te da je i ove godine popisivala svoja sredstva u prostorijama Ministarstva, ali listu popisanih sredstava nisu dostavili Ministarstvu.

Prilikom popisa stalnih sredstava također smo konstatirali da se u Ministarstvu nalaze umjetničke slike za koje nam je obrazloženo da je određeni broj slika vlasništvo Službe za zajedničke poslove, a da određeni broj pripada Ministarstvu. Utvrdili smo da tri slike koje su obuhvaćene uzorkom nisu označene inventarnim brojem, s tim da su za dvije slike dostavljeni dokazi da su knjigovodstveno evidentirane, a treća slika nije knjigovodstveno evidentirana. Ministarstvo ne vodi knjigu primljenih darova, te nismo mogli potvrditi porijeklo slike koja nije knjigovodstveno evidentirana.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine definiran je postupak popisa imovine, obveza i potraživanja. Prema navedenom, proračunski korisnici kod kojih se nalaze tuđa sredstva dužni su izvršiti popis istih i to posebno za svaku pravnu osobu kojoj ta imovina pripada te istim dostaviti po jedan primjerak popisnih lista.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno popis imovine provoditi u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odobreno je 189 uposlenih u Ministarstvu.

Na 31.12.2023. godine bilo je 185 uposlenih osoba, a prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je također 185.

7.1. Ocjenjivanje državnih službenika

Ministarstvo nije završilo ocjenjivanje državnih službenika za 2023. godinu te iz tog razloga Agenciji za državnu službu BiH nije dostavljeno zbrojno izvješće o ocjenjivanju.

Pravilnikom o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH⁴¹ propisano je da institucije BiH izvješća o provedenom ocjenjivanju Agenciji za državnu službu BiH dostavljaju isključivo jednom godišnje, u roku od 60 dana od okončanja razdoblja ocjenjivanja (31.12.2023. godine). Ministarstvo nije postupilo u skladu s odredbama navedenog pravilnika.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno izvršiti ocjenjivanje državnih službenika i dostaviti izvješće o provedenom ocjenjivanju Agenciji za državnu službu BiH, u rokovima određenim podzakonskim aktom.

7.2. Ugovori o djelu

Ukupno realizirani izdaci na temelju ugovora o djelu iznose 91.600 KM i u odnosu na prethodnu godinu su veći za 785 KM.

Procesom revizije smo utvrdili da je angažiranje na temelju ugovora o djelu uglavnom vršeno za poslove koji po opisu poslova odgovaraju poslovima sistematiziranih radnih mjesta. Tijekom godine po ugovoru o djelu bilo je angažirano ukupno 20 izvršitelja od kojih je 10 bilo angažirano i u prethodnoj godini. Ministarstvo je u prosincu smanjilo broj izvršitelja po ugovoru o djelu na sedam.

Ministarstvo je i ove godine nastavilo s angažmanom vozača ministra putem ugovora o djelu iako za te poslove postoji sistematizirano upražnjeno radno mjesto. Na temelju navedenog angažmana mu se isplaćuje naknada u iznosu od 1.500 KM mjesečno. Također, angažman putem ugovora o djelu je vršen i za poslove pregleda, kontrole i bilanciranja računa u glavnoj knjizi, vođenje pomoćnih evidencija o troškovima reprezentacije, troškovima korištenja službenih vozila i usuglašavanje istih s računima u glavnoj knjizi, unos i kontrola kroz ISFU sustav faktura, blagajne i knjiženja, informatičke poslove, poslove uredskog poslovanja itd. Iz navedenog možemo zaključiti da je angažman osoba vršen za obavljanje poslova koje se mogu dovesti u vezu s temeljnom nadležnosti Ministarstva za što je isplaćena naknada u iznosu od 19.400 KM.

Također, savjetnik ministra je, nakon što je 31.05.2023. godine rješenjem ministra razriješen dužnosti, angažiran putem ugovora o djelu u razdoblju od kolovoza do listopada. Za navedeno razdoblje mu je isplaćena naknada u iznosu od 4.500 KM (1.500 KM mjesečno).

Uvidom u opise poslova za koje su angažirani vanjski suradnici, konstatirali smo da predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod, a poslovi nisu privremenog karaktera već je angažiranje vršeno u pojedinim slučajevima u kontinuitetu tijekom cijele godine, pa se kao takvi ne mogu smatrati ugovorima o djelu.

Prema Zakonu o obveznim odnosima, ugovorom o djelu angažirana osoba se obvezuje obaviti određeni posao, a naručitelj se obvezuje da mu za to plati naknadu. Znači, angažiranje putem

⁴¹ Službeni glasnik BiH br. 59/11 i 24/21

ugovora o djelu treba koristiti u izuzetnim okolnostima, za konkretne poslove ograničenog vremenskog trajanja kao i za poslove koji ne spadaju u redovite poslove Ministarstva. Također, prema odredbama članka 54., 69. i 70. Zakona o upravi poslove u tijelima uprave obavljaju državni i ostali službenici i uposlenici čiji se prijem u radni odnos, kao i ostvarivanje prava, obveza i odgovornosti uređuje Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, Zakonom o radu u institucijama BiH i drugim posebnim zakonima. Predmetnim zakonima nije predviđeno da se putem ugovora o djelu mogu obavljati poslovi iz nadležnosti institucija na sistematiziranim radnim mjestima utvrđenim pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

PREPORUKA 11

Ministarstvo je dužno da angažman osoba na temelju ugovora o djelu vrši samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno i koji nisu poslovi sistematiziranih radnih mjesta.

8. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je do usvajanja proračuna donosilo privremeni plan javnih nabava i izmjene i dopune privremenog plana. Nakon usvajanja proračuna Ministarstvo je 15.5.2023. godine donijelo Plan javnih nabava za 2023. godinu te isti nije objavljen u roku na portalu javnih nabava kako je propisano Zakonom o javnim nabavama⁴².

PREPORUKA 12

Ministarstvo je dužno objaviti plan javnih nabava na portal javnih nabava u roku koji je propisan Zakonom o javnim nabavama.

Prema prezentiranim podacima⁴³, Ministarstvo je u 2023. godini provelo devet postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo tri otvorena postupka u vrijednosti od 390.511 KM, tri konkurentna postupka u vrijednosti od 64.477 KM i tri postupka u skladu s Aneksom II. u vrijednosti od 96.644 KM. Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 82.479 KM.

Nakon prethodno provedenih otvorenih i konkurentskih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 454.988 KM (33.708 KM iz tekućih izdataka i 421.280 KM iz kapitalnih izdataka).

Navodimo opće nedostatke uočene tijekom revizije procesa javnih nabava:

Uočili smo da određeni postupci koji su obuhvaćeni planom javnih nabava nisu ni pokrenuti (npr. nabava uredskog materijala, stolarski radovi, nabava itisona), dok određeni postupci nabave putem izravnog sporazuma nisu uneseni na portal javnih nabava (npr. usluga osiguranja i autoguma za nova vozila).

⁴² Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

⁴³ Podaci iz e-sustava

Također smo uočili da se s pokretanjem pojedinih nabava kasnilo u odnosu na plan javnih nabava (npr. konkurentski postupak nabave uredskog namještaja, osiguranja vozila, otvoreni postupak nabave računalne opreme). Iako se nije radilo o značajnim kašnjenjima ipak se na ovaj način gubi svrha plana nabava i za posljedicu može imati nepravodobno zaključivanje ugovora. Također, u slučaju eventualnih žalbi u postupku, nepravodobna provedba nabava može dovesti do poništenja postupka i nemogućnosti ponovnog pokretanja postupka nabave u tekućoj godini.

PREPORUKA 13

Ministarstvo je dužno postupke nabava pokretati i provoditi u skladu s Planom nabava i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora i kako bi planirana proračunska sredstva bila iskorištena.

U revidiranim procedurama javnih nabava nisu uočeni značajni nedostaci, osim za nabavu vozila.

8.1. Nabava vozila

Na temelju Odluke o pokretanju postupka javne nabave motornih vozila od 26.6.2023. godine pokrenut je otvoreni postupak nabave jednog vozila više srednje klase procijenjene vrijednosti 111.111 KM bez PDV-a (lot 1) i dva vozila srednje klase procijenjene vrijednosti 119.658 KM bez PDV-a (lot 2). Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 230.758 bez PDV-a. Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena tehnički prihvatljive ponude. Prema Izvješću o preuzimanju tenderske dokumentacije istu je preuzelo 15 potencijalnih ponuđača. Za oba lota je pristigla po jedna prihvatljiva ponuda te planirana e-aukcija nije održana.

Tenderskom dokumentacijom su, između ostalog, definirane karakteristike koje ponuđeno vozilo treba ispunjavati. Tijekom revizije prezentirane su nam informacije o modelima i ponuđenim cijenama vozila koja su obuhvaćena istraživanjem tržišta⁴⁴. Međutim, uvidom u tablične prikaze inicijalnih ponuda utvrdili smo da je njihova tržišna vrijednost veća od procijenjene vrijednosti nabave te cjenovno nisu mogli zadovoljiti klasu vozila koje se nabavlja⁴⁵. Inicijalne ponude vozila nisu mogle biti predmetom istraživanja tržišta i usporedbe, imajući u vidu da predmet nabave, radi koje se provodi istraživanje, nije vozilo iz klase kojoj pripadaju. Dakle, nije postignuta svrha zbog koje se provodi istraživanje tržišta.

Tijekom obavljanja revizije nije nam prezentiran podatak o načinu sastavljanja tehničke specifikacije i obrazloženjima za pojedine specifikacije (npr. maksimalna širina vozila, razlozi zašto se za neka vozila traže dizelski, a za druga benzinski motori i sl.). Također, nismo dobili ni informacije koja organizacijska jedinica ili osoba je bila zadužena za taj posao.

⁴⁴ Načinjena je službena zabilješka o istraživanju tržišta i navedeno da su tri potencijalna ponuđača dostavila inicijalne ponude s tabličnim prikazom modela ponuđene cijene vozila.

⁴⁵ Za lot 1 – vozilo više srednje klase, ponuđen je model s cijenom od 148.000 KM, što ga prema Pravilniku o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH svrstava u visoku klasu vozila. Za lot 2 – nabava vozila srednje klase, Ministarstvo je usporedilo model s cijenom od 115.000 KM, odnosno vozilo koje pripada višoj srednjoj klasi.

PREPORUKA 14

Ministarstvo je obvezno tendersku dokumentaciju za nabavu službenih vozila kreirati na način da ista bude utemeljena na pravičnosti i jednakom tretmanu prema potencijalnim ponuđačima.

Nadalje, tenderskom dokumentacijom nije zahtijevano dostavljanje Plana održavanja koji uključuje troškove redovitih servisa u razdoblju važenja garancije, a minimalno za 120.000 prijeđenih kilometara. Navedeni uvjet definiran je Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH⁴⁶.

Osim toga, tenderskom dokumentacijom je zahtijevana garancija na vozilo minimalno pet godina ili 150.000 km što nije u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Naime, tim Pravilnikom je propisano da je obvezan kvalifikacijski kriterij prilikom utvrđivanja uvjeta nabave vozila „Obvezna garancija za razdoblje od minimalno četiri godine“. Znači, Pravilnikom nije definirano da je alternativni uvjet određena kilometraža te u skladu s tim Ministarstvo nije na ispravan način postavilo kvalifikacijski kriterij u tenderskoj dokumentaciji. Ovako naveden uvjet u tenderskoj dokumentaciji može imati za posljedicu da vozilo s prijeđenom kilometražom preko 150.000 km nije više u garanciji bez obzira na to je li ispunjen uvjet o obveznoj garanciji od minimalno četiri godine kako je definirano Pravilnikom.

PREPORUKA 15

Ministarstvo je dužno vršiti dosljednu primjenu odredbi Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

⁴⁶ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo obavijest da nema komentara na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Ivana Jurčević - voditelj tima, Aida Selimović - član tima i Ivona Beus - član tima.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Ivana Jurčević, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 04-16-1-837/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	8,997,000	150,000	9,147,000	8,956,627	98
Bruto plaće i naknade	7,091,000	-40,000	7,051,000	6,985,820	99
Naknade troškova uposlenih	1,055,000	70,000	1,125,000	1,079,776	96
Putni troškovi	220,000	80,000	300,000	296,796	99
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	80,000	0	80,000	67,208	84
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	52,000	0	52,000	44,177	85
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60,000	0	60,000	51,700	86
Unajmljivanje imovine i opreme	1,000	0	1,000	0	0
Izdaci za tekuće održavanje	160,000	-30,000	130,000	113,849	88
Izdaci za osiguranje	15,000	10,000	25,000	15,730	63
Ugovorene i druge posebne usluge	263,000	60,000	323,000	301,572	93
2. Kapitalni izdaci	442,000	51,101	493,101	492,898	100
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	442,000	51,101	493,101	492,898	100
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	900,000	0	900,000	900,000	100
potpora sajamskim manifestacijama u zemlji i inozemstvu	900,000	0	900,000	900,000	100
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	10,339,000	201,101	10,540,101	10,349,525	98
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	500,000	-150,000	350,000	226,881	65
Trgovska gora	500,000	-180,000	320,000	196,881	
Srpska kuća	0	30,000	30,000	30,000	100
8. Ukupno (4+5+6+7)	10,839,000	51,101	10,890,101	10,576,406	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine.

Ministar:

Staša Košarac

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	37	108	35
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	37	108	35
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni financijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	920,573	361,658	255
Stalna sredstva	2,519,609	2,105,584	120
Ispravka vrijednosti	1,599,036	1,743,926	92
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	920,573	361,658	255
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	920,610	361,766	254

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	2,094,996	1,804,956	116
Kratkoročne tekuće obveze	1,344,188	916,111	147
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	729,712	696,541	105
Interni financijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	21,096	192,304	11
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	920,573	361,658	255
Izvori sredstava	920,573	361,658	255
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	3,015,569	2,166,614	139
------------------------------	------------------	------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.2.2024. godine

Ministar:
Staša Košarac

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	68,000	0	68,000	66,369	98
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	68,000	0	68,000	66,369	98
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	50,000	0	50,000	71,101	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	50,000	0	50,000	71,101	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	118,000	0	118,000	137,470	117

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine

Ministar:
Staša Košarac